

Formulář pro posuzování diplomových prací

Jméno studenta/ky: Bc. Katarína Bojnanská
Studijní program: Elektronická kultura a sémiotika
Název diplomové práce: *Konceptuálne metafory v užívateľskom prostredí virtuálnej reality*
Jméno posuzovatele/ky: Martin Švantner, PhD

Okruhy hodnocení diplomové práce:

A) Formální kritéria

Formální struktura a úprava práce, úplnost povinných částí práce, gramatická a stylistická stránka, korektní a jednotné uvádění zdrojů.

Hodnocení (0-10 bodů): **7**

Připomínky a komentáře:

Text mého názoru naplňuje formální standardy kladené na diplomovou práci, pozitivně hodnotím autorčin přehledný styl a pečlivou práci s odkazovanou literaturou. Gramatickou úroveň textu, jelikož je slovensky, nejsem s to hodnotit, ale jeví se mi – i z hlediska stylistiky (až na pár neobratných výrazů jako „bojový souboj“, s. 44) - jako zcela adekvátní očekávání od DP.

V textu se objevují typografické chyby (s. 6; s. 9, pozn. 19; přebývající řádky na s. 17; prázdná části stránek na s. 18 a 22; nadbytečné mezery na s. 39; řádka navíc na s. 61, různě odsazené odstavce apod.).

B) Struktura práce

Jasně formulování problému, vymezení cíle a jeho soulad s obsahem práce, celková koncepce a struktura práce, adekvátnost postupu a návaznost jednotlivých částí práce.

Hodnocení (0-10 bodů): **7**

Připomínky a komentáře:

Teoretická i praktická část práce se mi jeví jako celkově dobře zpracovaná, přičemž první část práce je spíše technickým popisem a vymezením pojmů z herního a VR designu, což se mi jeví jako adekvátní vzhledem ke zvolenému tématu. Autorka formuluje hlavní téma práce jasně a v argumentaci postupuje metodicky: podrobným rozбором kognitivní teorie metafory, vybrané koncepty dále operacionalizuje a promítá do vlastního výzkumu, jehož hlavní snaha tkví v popisu taktik herního designu jakožto sítě multimodálních metaforických vztahů. Části práce na sebe dobře navazují, uvítal bych ovšem jednak rozhodnější shrnutí teoretické části (s. 32), kde by autorka shrnula, co z probíraných aspektů je pro její práci nejdůležitější – čtenář musí počkat až do analytické části práce a to, co je z probrané teorie hlavním stavebním kamenem si musí dovodit; za druhé se mi jeví jako promarněná šance hlubšího porovnání Lakoffa a Johnsona s uvedeným J. J. Gibsonem.

Moje první otázka k diskusi se tak týká právě srovnání Gibsonova pojetí *affordances*, které autorka zmiňuje (s. 33) s přístupem, jak říká „otců kognitivního obratu“. Dostávám se tím k mým poznámkám k vlastnímu obsahu předloženého textu.

C) Rozbor tématu

Identifikování a vysvětlení základních pojmů a koncepcí, rozsah a relevantnost použité literatury, úroveň práce s odbornou literaturou, adekvátnost výkladu použitých textů.

Hodnocení (0-10 bodů): **7**

Připomínky a komentáře:

K předkládané práci mám několik následujících poznámek k diskusi:

Když na s. 6. diplomantka uvádí, že chápání designérů je shodné s ideou modelového čtenáře Umberta Eca, jde na první pohled užitečnou paralelu. Na druhé straně jde opravdu o jednoduchou shodu, nebo by autorka viděla nějaké rozdíly mezi Ecovou analýzou literárního textu a VR jakožto literárního/audiálního/vizuálního média?

S. 14:

Autorka uvádí, že uživatelské rozhraní VR je neodmyslitelně spojené s tématem nápodoby – *mimésis*. Takové tvrzení nelze vzhledem k jeho vágnosti popřít, je však třeba podotknout, že teorie nápodoby by si zasloužily stejnou pozornost, kterou autorka věnuje teorii metafory.

S. 24

Diplomantka uvádí, že velká část jazyka je metaforická. Nabízí se otázka, kterou část jazyka a myšlení by za metaforickou autorka nepovažovala. Z textu je tak znát jistá teoretická, když ne nerozhodnost, tak váhavost, jak to nakonec se vztahem jazyka, myšlení a světa nakonec je. Autorka následuje kognitivisty – podle mého soudu oprávněně – v odmítnutí jasného rozlišení mezi doslovným a metaforickým významem, ale z textu se mi zdá, že jej nahrazuje pojmem „míry“ metaforičnosti.

S. 25-26

Spíše marginální výhradou k autorčině interpretaci je přijetí velmi zjednodušující interpretace klasických (tj. z většiny antických) přístup k metafoře, představovanou některými zvolenými, převážně anglosaskými badateli. Proti, historiograficky zjednodušujícímu dělení, teorií metafory na „sémantické“ a „nesémantické“, lze namítnout, že například Aristotelés nechápe metaforu jako výlučnou věc poetického jazyka. Jak autorka sama uvádí, pokud antika rozumí metafoře jako prostředku nesoucím emocionální a persvazivní funkci, není důvod umenšovat její funkci kognitivní. Jednoduše řečeno i řečnické souzení je způsob, jakým poznáváme svět.

S. 27

Další výhrada se týká autorčina použití pojmu „nevědomého“ (používání metafor), možná by bylo příhodnější použít termín „nereflektující“ nebo nějaký jiný podobný. Například

v případě známého příkladu nevlastní metafory *argument jako válka* nejde nutně o psychologizující kategorii nevědomí, ale o to jakým způsobem se v antice sociálně-historicky konstituoval námi zděděný diskurs („polemika“, „agonická rétorika“; analogie válečného pole a občanství atd.; viz v tomto například práce Thomase Habineka)

D) Aspekt originality

Vlastní autorská analýza řešeného problému, schopnost samostatně a tvořivě uvažovat a navrhnout řešení, vlastní argumentační a formulační úroveň.

Hodnocení (0-10 bodů): **9**

Připomínky a komentáře:

Autorka v textu demonstruje přesvědčivě své schopnosti práce s literaturou, z práce je citelný její autorský vklad. Nemám podstatnější výhrady kromě výše uvedených.

E) Význam práce

Formulování jasných a zdůvodnitelných závěrů, adekvátnost a úplnost splnění cílů práce, celková odborná úroveň a přínos práce.

Hodnocení (0-10 bodů): **9**

Připomínky a komentáře:

Práce cíle byly naplněny, nemám podstatnějších výhrad.

Otázky na obhajobu:

Viz výše.

Součet bodů (0-50 bodů): **39**

Celkové hodnocení (známka)*: Doporučuji k obhajobě s předběžnou známkou velmi dobře-výborně.

Hodnotící stupnice:

50-40 bodů: 1 – výborně

39- 25 bodů: 2 – velmi dobře

24- 15 bodů: 3 – dobře

14-0 bodů: 4 – nedostatečně

* V případě, že některý z okruhů hodnocení A), B), C), D) je hodnocený počtem bodů 0, práce je klasifikována známkou 4.

Datum: 28. 8.2024   Martin Švantner, PhD   .....